

ฤดูฝนเมื่อมวลเมฆเริ่มก่อตัวเป็นกลุ่มก้อนอากาศจะชุ่มชื้น บางความทรงจำเลือนรางก็ค่อย ๆ แจ่มชัดราวกับคราบโคลนของกาลเวลาได้ถูกชะล้างออกไป ฉะนั้นริมหน้าต่างห้องเพ่งมองสายฝนโปรยลงมา

ตึกสูงตรงแยกอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิคือจุดหมายการเดินทางของเด็กหญิงอายุ 15 ปี ผู้ผ่านประสบการณ์หยุดหายใจถึง **สิบครั้งในชีวิต** และด้วยความพยายามที่ไม่ย่อท้อต่อโชคชะตาของทีมแพทย์ “น้องหนู” ก็กลับมาหายใจได้อีกครั้งและอีกครั้ง ที่เหนือกว่าปาฏิหาริย์ใดใดนั่นก็คือ “หัวใจของแม่” แม่ผู้ทุ่มเททั้งชีวิตและไม่เคยถอดถอนใจเลยสักนาที ตลอดเวลา 4 ปีแห่งความทุกข์ทรมานที่ต้องเห็นลูกเจ็บปวด และนี่แหละเรื่องที่ผมจะเล่าให้ฟัง

พ.ศ. 2561 ณ จังหวัดชัยภูมิ “น้องหนู” เป็นเด็กผู้หญิงคนหนึ่งที่มีชีวิตของเธอในความเป็นจริงอาจแตกต่างออกไปจากเด็กผู้หญิงธรรมดาอื่น ๆ ความแตกต่างนั้นถูกบันทึกในประวัติการรักษาจากสถาบันการแพทย์แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 ว่าน้องหนูมีอาการเหนื่อยง่าย เดินขึ้นบันไดแล้วเหนื่อยมากขึ้น เวลาวิ่งออกกำลังกายก็จะเป็นลมบ่อย น้องหนูมีเพื่อนไม่มากนักเพราะต้องหยุดเรียนหลายครั้งเมื่อมีนัดพบแพทย์ที่โรงพยาบาล คุณหมอบอกว่าหัวใจน้องหนูเต้นผิดจังหวะ

“หัวใจเต้นผิดจังหวะเป็นอย่างไรหนอ” คุณแม่เฝ้าถามตัวเอง จนวันหนึ่งในช่วงปิดเทอม คุณแม่พาน้องหนูไปตรวจเหมือนทุกครั้ง และครั้งนี้คุณหมอให้น้องหนูนอนโรงพยาบาลทันที

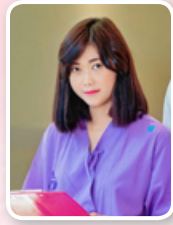
“คนไข้ มีหัวใจโตนะครับคุณแม่ หมอทำคลื่นสะท้อนเสียงหัวใจแล้วพบว่ามีการติดเชื้ที่เยื่อหุ้มหัวใจ กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ มีภาวะแพ้ภูมิตัวเองนะครับ” คุณแม่เห็นแคร์ริมฝีปากคุณหมอขยับขึ้นลง ได้ยินแค่เสียงทุ้มต่ำของคุณหมอ แต่สมองส่วนการรับรู้กลับไม่ส่งกระแสประสาทใดใด ในนาที่นั้นมันว่างเปล่า สิ่งเดียวที่เข้าใจคือน้องหนูจะต้องนอนโรงพยาบาล

คุณแม่เล่าว่าในครั้งแรกที่น้องหนูนอนโรงพยาบาลนั้นได้เปลี่ยนการใช้ชีวิตของคุณแม่ไปอย่างสิ้นเชิง น้องหนูนอนโรงพยาบาล 21 วันแล้ว คุณหมอและพยาบาลเวียนเข้าออกห้องพัก ตรวจเยี่ยมอาการเป็นระยะ วันหนึ่งน้องหนูถ่ายเหลว 2 ครั้ง บ่นรู้สึกเจ็บหน้าอกอีกแล้ว เวียนศีรษะด้วย ขณะกำลังลุกเดินไปเข้าห้องน้ำ เสียงโครมดังขึ้นไม่ไกล แม่และพ่อรีบวิ่งไปดูก็พบว่าน้องหนูล้มลงอยู่ที่พื้น ไม่มีรอยเลือด ทว่าน้องหนูหยุดหายใจ

คุณแม่ตะโกนเรียก **“คุณหมอช่วยลูกหนูด้วย!”** คุณพ่อรีบกดกริ่งเรียกพยาบาล ทั้งหมอและพยาบาลหลายคนวิ่งมาที่ห้องอย่างรวดเร็ว

“คนไข้ไม่รู้สึกรู้ตัว ไม่มีชีพจร” จากนั้นใครสักคนเข้ามาโอบไหล่คุณแม่ บอกให้รอด้านนอกก่อน ได้ยินใครอีกคนพูดว่า ทีมแพทย์กำลังจะปั๊มหัวใจ คุณแม่ยืนตัวไว้มือยอมออกจากห้องจนคุณพ่อพูดว่า **“ไม่เป็นไรหรอกแม่ ลูกอยู่กับหมอแล้ว”**

สายน้ำเกลือแขวนระโยงระยางที่แขนทั้งสองข้าง ทุกคนในห้องดูเร่งรีบวุ่นวาย อุปกรณ์มากมายถูกเคลื่อนย้ายมาที่ห้องจอภาพที่เหนือขอบเตียงมีตัวเลขสีแดงสลับเขียวตลอดเวลาและในที่สุดกราฟเส้นบนจอก็ไม่มีอาการขยับขึ้นลงแต่อย่างใด จอภาพส่งเสียงเตือนถี่ ๆ ต่อเนื่องยาวนาน ก่อนที่ม่านกระจกจะถูกปิด

Behind The Scene

ชาลิษา กลิ่นแดง
สาขาวิชาโรคหัวใจ ภาควิชาอายุรศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เรื่องเล่าเรัฟพลบ

คุณแม่ร้องขอในใจ **“กลับมานะลูก กลับมาหาแม่”** ร่างกายคุณแม่เกร็งกระตุกทุกครั้งที่ได้ยินเสียงก้องสะท้อนจากในห้องคุณแม่ทำได้แค่อะและภาวนา คุณพ่อไม่ปล่อยมือจากคุณแม่เลย ไม่รู้เวลาผ่านไปนานแค่ไหนแต่คุณแม่ก็ยังเฝ้ามองผ่านประตูที่ปิดนั้นอย่างไม่ละสายตา กระทั่งคุณแม่เปิดประตูออกมาและพูดว่า **“คนไข้ปลอดภัยแล้วนะครับ”**

หัวใจคุณแม่พองโต น้ำตามาจากไหนไม่รู้มากมาย สองมือพนมยกไหวให้คุณหมอ **“ขอบคุณนะค่ะ ขอบคุณนะค่ะ ขอบคุณทุกคนเลยคะ”** คุณแม่ยิ้มทั้งน้ำตา เจ้าหน้าที่เวรเปลและคุณพยาบาลเซ็นเตียงน้องหนูออกมาจากห้อง น้องหนูถูกย้ายไปอยู่หอพักผู้ป่วยวิกฤตหัวใจพร้อมท่อช่วยหายใจ ตอนนั้นเองที่คุณแม่เล่าว่าหัวใจคุณแม่ก็เหมือนจะหลุดลอยตามเตียงที่เข็นออกไป แต่ทุกข้อความข้างต้น ก็เกิดขึ้นซ้ำอีกครั้งและอีกครั้ง

น้องหนูถูกส่งตัวมารับการรักษาที่โรงพยาบาลรามาธิบดีในที่สุด จนวันนี้ก็ล่วงเข้าปีที่ 4 แล้ว

น้องหนูเมื่อแรกเข้ามาตรวจที่หน่วยตรวจหัวใจล้มเหลว ทุกคนในทีมตื่นตื่นกับการได้พบน้องมาก นั่นคือจากประวัติเมื่อน้องถูกส่งตัวมาที่โรงพยาบาลรามาธิบดี อาการของน้องวิกฤตเหลือเกิน ทีมเชี่ยวชาญเฉพาะทางทั้งจากศัลยกรรมหลอดเลือด ทีมหัวใจล้มเหลว แพทย์ดมยาสลบ พยาบาลเชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ ร่วมระดมความรู้ ความคิด และมุ่งมั่นหาวิธีการรักษาโรคหัวใจของน้องหนูอย่างเต็มความสามารถ

กระทั่งทีมเฉพาะกิจนั้นเลือกการ**ใส่เครื่องช่วยพยุงหัวใจและปอดเทียม**ในการรักษา นั่นหมายความว่าหัวใจและปอดของน้องจะได้หยุดพัก เครื่องจะทำหน้าที่แทนหัวใจและปอด ก้าวข้ามขีดจำกัดของธรรมชาติ ด้วยวิทยาการที่อาจารย์แพทย์ผู้เชี่ยวชาญ พยาบาลเฉพาะทาง เจ้าหน้าที่เทคนิคครั้งสี่ ทีมเภสัชกร และผู้มีความสามารถในโรคที่เกี่ยวข้อง ต่างก็ทุ่มเทดูแลรักษาและพาน้องผ่านพ้นช่วงเวลาหมิ่นเหม่นั้นมาได้ จนถึงวันที่น้องจะมารับการรักษาตัวต่อที่หน่วยตรวจผู้ป่วยนอก **“น้องหนู”** จึงเป็นที่สนใจของทุกคน เมื่อถึงเวลาได้พบกัน น้องหนูไม่สบตาและไม่พูดกับใครในทีมเลย อาจารย์แพทย์บอกกับคุณแม่ว่า การรักษาที่เหมาะสมที่สุดคือ **“การผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ”**

พ.ศ. 2562 **“ฉัน”** ที่เพิ่งย้ายเข้ามาเป็นเด็กใหม่ของหน่วยตรวจหัวใจล้มเหลวพบว่า หน่วยตรวจหัวใจล้มเหลวเป็นครอบครัวเล็ก ๆ ของคนทำงานที่เรียกตัวเองว่าทีมสหสาขาวิชาชีพ หน่วยตรวจของเรามีชื่อเล่นไม่เป็นทางการอีกชื่อหนึ่งว่า **คลินิกใจสบาย** ประกอบด้วยอาจารย์แพทย์ใจดี กระตือรือร้น แพทย์ต่อยอดประจำบ้านน่ารัก พี่น้องพยาบาล บ้าผู้ช่วยพยาบาล น้องเภสัชกร และเพื่อน ๆ นักกำหนดอาหาร ทุกคนล้วนมีความเชี่ยวชาญในงานของตนเอง มีความรู้ในการดูแลที่จำเพาะกับภาวะหัวใจล้มเหลวพร้อมแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ ๆ เป็นความสนุกในการทำงาน

ภายในบ้านหลังเล็กที่มีรอยยิ้มอบอุ่น มีเสียงหัวเราะ บางครั้งเราก็อ้มเพลงกันเบา ๆ แมว่ามันจะเพี้ยนหรือต่อให้เราจะวุ่นวายวิ่งวนไปมาตามห้องตรวจแก้ไขเรื่องนั้นเรื่องนี้ทำทุกอย่างในงานของเราเพื่อคนไข้ไม่รู้ก็หันก็รอบก็ตาม เจ้าความวุ่นวายที่มีความสุขนั่นเองที่ทำให้บ้านเป็นบ้าน บ้านที่มีความสุข และความสุขนั้นก็แบ่งปันไปยัง คุณลุง คุณป้า น้องสาว พี่ชาย หลายน ๆ คนที่เราเรียกว่า **“คนไข้”** ด้วยเช่นกัน ความคุ้นเคย จริงใจ เป็นกันเองระหว่างเจ้าหน้าที่ คนไข้ และญาติ ทำให้ทุกครั้งที่คลินิกเปิดทำการคือวันพุธช่วงบ่าย เป็นเวลาของครอบครัว เราเรียกว่าเป็นความสัมพันธ์พิเศษที่มากกว่าการเป็นผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ฉันไม่ได้คิดไปเองเพราะคนไข้ของฉันก็คิดแบบนั้นด้วยเช่นกัน (สังเกตได้จากผลไม้ประจำฤดูกาลที่คนไข้หอบหืดมาฝากเสมอ)

“GOT 7” เป็นศิลปินกลุ่มผู้ชายที่ทำให้ระยะห่างระหว่างฉันที่เป็นพยาบาลกับน้องหนูแคบลง ซึ่งค้นพบระหว่างการซักประวัติในการมาตรวจ ขณะที่ยืนถามอาการและน้องหนูมุ่งมั่นไม่ละสายตาจากมือถือ แล้วเราก็คุยเรื่องการชั่งน้ำหนักตัวสลับกับเพลงดังของศิลปินข้างต้นแต่มันได้ผลนะ ในขณะที่ทีมเภสัชกรก็ค้นพบว่าเข้าถึงน้องหนูได้ต้องให้พี่เภสัชกรคนสวยเข้าไปพูดคุยประเมินการไอ้ยา และทีมโภชนาการก็ค้นพบว่าการชวนคุยเรื่องขนมที่อร่อยก่อนแล้วค่อย ๆ บอกว่าอาหารอันตรายมีอะไรบ้างเป็นแนวทางในการเข้าถึงน้องหนู และแล้วเราทั้งทีมก็เข้าถึงปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขในการมาตรวจของหนูได้มากขึ้น จนกว่าจะถึงวันเปลี่ยนหัวใจดวงใหม่

เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 น้องหนูมาตรวจที่โรงพยาบาลรามาริบัติตามนัดคุณแม่แล้วมาก่อนมาตรวจครั้งนี้ น้องหนูหยุดหายใจและต้องปั๊มหัวใจช่วยฟื้นคืนชีพอีกครั้งที่โรงพยาบาลตันสังกัด จังหวัดชัยภูมิ น้องหนูดูอ่อนเพลียมาก หายใจแรง ขาสองข้างบวม แวตอาอ่อนล้า อาจารย์แพทย์ให้น้องหนูนอนโรงพยาบาลทันที คุณแม่เข้าใจดี และครั้งนี้เมื่อคุณแม่กลับบ้านที่จังหวัดชัยภูมิ น้องหนูก็หยุดหายใจอีกครั้ง จนในที่สุดวันที่ครอบครัวของน้องหนูรวมถึงสมาชิกที่หน่วยตรวจหัวใจล้มเหลวรอดคอยก็มาถึง **น้องหนูได้หัวใจแล้ว ผู้ให้หัวใจดวงนี้ประสบอุบัติเหตุ และการให้ครั้งนี้ของคนหนึ่งคนได้ต่อหนึ่งชีวิตของน้องหนูและผู้ป่วยอีกหลายคนที่กำลังรอด้วย เป็นการให้ครั้งเดียวและครั้งสุดท้ายที่ยิ่งใหญ่เหลือเกิน**

น้องหนูนอนโรงพยาบาลครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 132 วัน คุณแม่ทำงานที่ต่างจังหวัดมาเยี่ยมเป็นระยะ คุณพ่อจะดูแลต่อเนื่องไม่ห่าง วันที่น้องได้หัวใจนั้น คุณแม่เล่าว่าคุณแม่เพิ่งกลับจากไปทำบุญกับคุณยาย เมื่อคุณพ่อโทรไปแจ้งว่าน้องได้หัวใจแล้วนั้นคุณแม่ตื่นตื่นใจและตื่นเต้นมาก ขับรถพาคุณยายกลับบ้านไม่ถูก เมื่อได้สติก็รีบจองตัวรถโดยสารเที่ยว 3 มุม และเดินทางมาถึงที่โรงพยาบาลรามาริบัติ เวลาประมาณตี 3 ซึ่งน้องหนูก็ออกจากห้องผ่าตัดพอดี อาจารย์แพทย์ผ่าตัดศัลยกรรมหลอดเลือดหัวใจและอาจารย์แพทย์หัวใจล้มเหลวออกมาจากห้องผ่าตัดเดินตรงมาที่คุณแม่ และพูดว่า **“น้องปลอดภัยนะคุณแม่”** คุณแม่ยืนยิ้มทั้งน้ำตา ตั้งจิตตั้งใจว่าจะทำแต่บุญกุศลและสิ่งดีดีต่อจากนี้ไป

น้องหนูอาการค่อย ๆ ดีขึ้นตามลำดับ เราทุกคนที่หน่วยตรวจหัวใจล้มเหลวเฝ้าติดตามข่าวอาการของน้องหนูจากอาจารย์แพทย์ที่มีโอกาสไปเยี่ยมตรวจที่หอผู้ป่วยเนื่องจากน้องหนูมีภูมิคุ้มกันต่ำ จากการได้รับยากดภูมิและมีโอกาสติดเชื้อได้ง่ายหลังผ่าตัด จึงจำเป็นต้องจำกัดการเข้าเยี่ยม คุณแม่จะส่งรูปในหอผู้ป่วยมาให้ดูผ่านไลน์กลางของพยาบาลประสานงานหน่วยตรวจหัวใจล้มเหลวเป็นระยะ การผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจ คือการผ่าตัดใส่หัวใจใหม่เข้าไปในผู้ป่วยที่เป็นโรคหัวใจระยะสุดท้ายเพื่อให้ทำงานแทนหัวใจดวงเดิม ที่นิยมทำในปัจจุบันคือใช้หัวใจของผู้เสียชีวิตใหม่ ๆ นำมาผ่าตัดใส่เข้าไปแทนที่หัวใจดวงเดิม

น้องหนูเป็นผู้ป่วยเปลี่ยนหัวใจรายที่ 10 ของโรงพยาบาลรามาริบัติ วันนี้น้องหนูเดินทางมาตรวจที่หน่วยตรวจหัวใจล้มเหลวอีกครั้ง ทุกคนในทีมยิ้มแย้ม ตื่นเต้น มีความสุขร่วมไปกับครอบครัวของน้องหนูด้วย แต่ความรู้สึกทั้งหมดทั้งหมดในครั้งนี้นั้นแตกต่างไปจากวันแรกที่เราพบกัน นั่นคือใน**ครั้งนี้เหมือนเราได้ชีวิตหนึ่งกลับคืนมา** และเราทั้งทีมต่างรู้ว่า**ส่วนหนึ่งของความสำเร็จนั้นมีความตั้งใจ ความทุ่มเท ของพวกเราทุกคนรวมอยู่ด้วย** นี่คงเรียกได้ว่าเป็นความสุขจากการทำงานที่มองเห็นและสัมผัสได้จริง ๆ

เมื่อฉันมองย้อนกลับไปยังวันแรกจนถึงวันนี้ก็พบว่า ฉันเองก็เช่นกันที่ได้เดินทาง เรียนรู้ และเติบโตไปพร้อมกับน้องหนูและครอบครัวด้วย บนเส้นทางชีวิต อาจพบเจออุปสรรคมากมาย แต่วันหนึ่งก็จะคลี่คลายได้ คุณแม่เคยบอกว่า **“อย่าหมดหวัง”** และ**ความเชื่อ ความหวัง ความศรัทธาของคุณแม่ต่อโรงพยาบาลรามาริบัติและทีมสุขภาพนั้นเป็นแรงผลักดันให้ทุก ๆ คนทำหน้าที่ของตนเองอย่างไม่ย่อท้อ** และฉันจะทำให้ดีที่สุดในทุกครั้งที่ได้มีโอกาสดูแลผู้ป่วย

บนเส้นทางเดินชีวิต การได้มีเพื่อนร่วมทางที่ดี แบ่งปันช่วงเวลา รอยยิ้ม หรือแม้กระทั่งน้ำตา ความร่วมมือร่วมใจ การมีเข็มมุ่งในทิศทางเดียวกันคือช่วยเหลือผู้ป่วยอย่างสุดความสามารถนั้น จะทำให้ทุกปัญหาผ่านพ้นไปได้ในที่สุด ไม่ว่าจะเรื่องนั้นจะยากเย็นเพียงใด วิทยาศาสตร์การแพทย์ยังคงก้าวไกล แต่หัวใจของการเป็นผู้นำนั้นจะไม่สิ้นสุด

ฝนหยุดตกแล้ว อากาศรอบตัวเย็นสบาย สายลมอ่อน ๆ พัดเอื่อยมาสัมผัสโอบกอดความรู้สึก ความทรงจำได้เติมเต็มพลังใจให้อีกครั้ง ฉันนั่งริมหน้าต่างห้องยิ้มให้สายรุ้งงาม

ตำแหน่งปวดท้อง บอกโรค

ด้านขวาบน

"นิ้วในถุงน้ำดี"
ปวดท้องขวาบน
หลังกินอาหารมื้อหลัก
ถ้าปวดท้องไม่หาย
อาจจะเป็นถุงน้ำดีอักเสบ

ด้านซ้ายบน

"ตับอ่อนอักเสบ"
มีอาการปวดมาก
จนทะเลไปทั้งด้านหลัง
"นิ้วในท่อไต"
ถ้าไตอักเสบ
จะมีอาการปัสสาวะผิดปกติ
เช่น ปัสสาวะแสบขัดหรือมีเลือดปน

ด้านขวาล่าง

"ไส้ติ่งอักเสบ"
เริ่มปวดที่ลิ้นปี่หรือกลางสะดือ
และย้ายมาขวาล่าง
อาจมีไข้ คลื่นไส้ อาเจียน
และท้องเสีย

ด้านซ้ายล่าง

**"การอักเสบเฉียบพลัน
ของลำไส้โป่งพองเป็นกระเปาะ"**
"ปีกมดลูกด้านซ้ายอักเสบ"

อาการร่วมเมื่อปวดท้อง แล้วควรพบแพทย์

1

มีไข้

2

ตัวเหลือง

3

น้ำหนักลดลงมาก

4

ปวดมาก
จนต้องตื่นตอนหลับ

